

PRESUDA SUDA

1. srpnja 1969.(*)

U spojenim predmetima 2 i 3-69,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Vrederegichter te Antwerpen (drugi kanton) (Mirovni sud u Antwerpenu, Belgija), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Antwerpen,

i

S.A. Ch. Brachfeld & Sons, Antwerpen,

(predmet 2-69),

Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Antwerpen,

i

Chougol Diamond Co., Antwerpen,

(predmet 3-69),

o tumačenju članaka 9., 12., 13., 18., 37. i 95. Ugovora,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. Trabucchi (izvjestitelj) i J. Mertens de Wilmars, predsjednici vijeća, A. M. Donner, W. Strauß, R. Monaco i P. Pescatore, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Gand,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 24. prosinca 1968., koju je tajništvo Suda zaprimilo 16. siječnja 1969., mirovni sudac drugog kantona u Antverpenu uputio je na temelju članka 177. Ugovora o osnivanju EEZ-a nekoliko pitanja o tumačenju članaka 9., 12., 13., 18. i 95. Ugovora o EEZ-u.
- 2 Osim pitanja br. 5 (c), svrha je tih pitanja u biti pojasniti pojam davanja s istovrsnim učinkom kao carina iz članaka 9. i 12. Ugovora o EEZ-u i područje primjene zabrane koja je u njima utvrđena.
- 3 Istu svrhu imaju i upućivanja na članke 18., 37. i 95. koja služe usporedbi i razlikovanju članaka 9. i 12.
- 4 Ta pitanja stoga valja razmotriti u cjelini.
- 5 U skladu s člankom 9. Zajednica se temelji na carinskoj uniji koja se zasniva na zabrani carina i „svih davanja s istovrsnim učinkom” [neslužbeni prijevod] među državama članicama te donošenju Zajedničke carinske tarife u odnosima s trećim zemljama.
- 6 Člankom 12. zabranjuje se uvođenje „novih uvoznih carina ... ili davanja s istovrsnim učinkom” [neslužbeni prijevod].
- 7 Položaj tih članaka na početku dijela Ugovora „Temelji Zajednice”, pri čemu se članak 9. nalazi na samom početku glave „Slobodno kretanje robe”, a članak 12. na početku odjeljka „Ukidanje carina među državama članicama”, dovoljan je da pokaže temeljnu ulogu zabrana koje su u njima utvrđene.
- 8 Važnost je tih odredaba tolika da se Ugovorom namjeravalo spriječiti sve moguće propuste u njihovoj provedbi kako bi se onemogućilo njihovo izbjegavanje pomoću različitih carinskih i fiskalnih praksi.
- 9 Stoga je u članku 17. utvrđeno da se zabrane iz članka 9. primjenjuju i na carine fiskalne naravi.
- 10 Cilj je članka 95., koji se nalazi u dijelu Ugovora „Politika Zajednice” i u poglavlju „Porezne odredbe”, popuniti sve praznine koje zbog fiskalnog postupka mogu nastati u utvrđenim zabranama tako da se zabrani uvođenje nacionalnih poreza na uvezene proizvode koji su viši od poreza na domaće proizvode.
- 11 U Ugovoru se u pogledu zabrane uvođenja carina ne pravi razlika među robom ovisno o tome konkurira li ona proizvodima zemlje uvoznice ili ne.
- 12 Stoga svrha ukidanja carinskih prepreka nije samo ukloniti njihovu zaštitnu narav; naprotiv, Ugovorom se nastoji dati opće značenje i učinak pravilu ukidanja carina i davanja s istovrsnim učinkom kako bi se osiguralo slobodno kretanje robe.

- 13 Iz sustava u cjelini te iz opće i apsolutne naravi zabrane svih carina primjenjivih na robu koja se kreće među državama članicama proizlazi da su carine zabranjene neovisno o svim razmatranjima svrhe u koju su uvedene i o namjeni prihoda ostvarenih od njih.
- 14 Opravdanje te zabrane temelji se na činjenici da svako novčano davanje, makar i minimalno, uvedeno na robu uz obrazloženje da ona prelazi granicu čini prepreku kretanju takve robe.
- 15 Cilj je proširenja zabrane carina na davanja s istovrsnim učinkom dopuniti zabranu prepreka trgovini proizišlih iz tih carina i povećati njezinu učinkovitost.
- 16 Uporabom tih dvaju komplementarnih pojmova stoga se nastoji izbjeći da se u trgovini među državama članicama uvedu novčana davanja na robu u prometu unutar Zajednice uz obrazloženje da ta roba prelazi nacionalnu granicu.
- 17 Stoga, kako bi se davanju pripisao istovrsni učinak kao carina, važno je taj učinak razmotriti s obzirom na ciljeve Ugovora u dijelovima, glavama i poglavljima u kojima se nalaze članci 9. i 12., osobito u odnosu na slobodno kretanje robe.
- 18 Slijedom toga, svako novčano davanje, makar i minimalno te neovisno o njegovoj namjeni i načinu primjene, koje je jednostrano uvedeno na domaću ili stranu robu uz obrazloženje da ta roba prelazi granicu i koje nije carina u užem smislu jest davanje s istovrsnim učinkom u smislu članaka 9. i 12. Ugovora, čak i ako nije uvedeno u korist države, nema diskriminirajući ili zaštitni učinak te proizvod na koji se davanje uvodi ne konkurira domaćem proizvodu.
- 19 Iz svih navedenih odredaba te iz njihova odnosa s drugim odredbama Ugovora proizlazi da zabrana novih carina ili davanja s istovrsnim učinkom, koja je povezana s načelom slobodnog kretanja robe, čini temeljno pravilo kojim, ne dovodeći u pitanje druge odredbe Ugovora, nisu dopuštena nikakva izuzeća.
- 20 Iz članaka 95. i sljedećih proizlazi da pojam davanja s istovrsnim učinkom ne uključuje poreze koji su unutar države uvedeni na isti način na slične ili usporedive domaće proizvode ili koji su barem, u nedostatku takvih proizvoda, obuhvaćeni okvirom općih nacionalnih poreza ili čija je svrha nadoknaditi takve nacionalne poreze unutar ograničenja utvrđenih Ugovorom.
- 21 Iako nije isključeno da u određenim okolnostima posebna usluga koja je stvarno pružena može biti predmet naknade za moguće proporcionalno plaćanje za predmetnu uslugu, to se može primijeniti samo u posebnim slučajevima koji ne mogu dovesti do izbjegavanja odredaba članaka 9. i 12. Ugovora.
- 22 Odredbama Ugovora u kojima su utvrđene prethodno navedene zabrane državama članicama određuju se precizne i jasno utvrđene obveze čija provedba ne zahtijeva nikakvu naknadnu intervenciju Zajednice ili nacionalnih tijela.

- 23 Stoga se tim odredbama izravno dodjeljuju prava pojedincima.
- 24 U Ugovoru se u pogledu zabrane primjene svih novih novčanih davanja na robu u prometu unutar Zajednice pri njezinu prelasku granice ne pravi razlika među državljanima različitih država članica.
- 25 Ugovorom se zabranjuju sva novčana davanja na uvoz i izvoz među državama članicama, neovisno o državljanstvu gospodarskih subjekata koje se takvim mjerama može staviti u nepovoljan položaj.
- 26 Stoga u primjeni tih odredaba nema opravdanja za razlikovanje ovisno o tome utječu li predmetne mjere negativno na određene države članice i njihove državljane ili na sve građane Zajednice ili samo na državljane države članice koja je bila odgovorna za predmetne mjere.
- 27 Pitanjem 5 (c) koje je uputio mirovni sudac drugog kantona u Antwerpenu pita se je li novo davanje na uvoz iz svih stranih zemalja uvijek zabranjeno kao nespojivo s Ugovorom jer čini prepreku uspostavi Zajedničke carinske tarife.
- 28 Kad je riječ o trgovini s trećim zemljama, Ugovor ne sadržava izričite odredbe slične onima kojima se zabranjuje uvođenje davanja s istovrsnim učinkom kao carine u trgovini među državama članicama.
- 29 Postojanje novčanih davanja koja nisu carine u užem smislu i koja su prije uspostave Zajedničke carinske tarife države članice naplaćivale pri uvozu robe izravno iz trećih zemalja na svoje državno područje nije mogla biti prepreka usklađivanju carinskih tarifa svake države članice sa stopama Zajedničke carinske tarife.
- 30 Točno je da bi ciljevi koje se nastoji ostvariti ujednačenom primjenom Zajedničke carinske tarife u svim državama članicama u odnosima s trećim zemljama mogli biti ugroženi jednostranim donošenjem ili zadržavanjem takvih mjera u državi članici, osobito ako načelo slobodnog kretanja robe u slobodnom prometu u državi članici ne bi bilo dovoljno da se isprave učinci takvih nacionalnih mjera.
- 31 U takvim okolnostima može se postaviti pitanje ograničava li se Ugovorom sloboda država da donesu ili zadrže mjere koje mogu negativno utjecati na funkcioniranje Zajedničke carinske tarife.
- 32 Međutim, takvo pitanje može se postaviti samo u pogledu razdoblja nakon uvođenja Zajedničke carinske tarife.
- Troškovi
- 33 Troškovi Komisije Europskih zajednica i vlade Kraljevine Belgije, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

34 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred mirovnim sucem u Antwerpenu, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

uzimajući u obzir postupovne akte;

saslušavši izvještaj suca izvjestitelja;

saslušavši usmene podneske tužitelja i branitelja u glavnom postupku, vlade Kraljevine Belgije i Komisije Europskih zajednica;

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju EEZ-a, posebno članke 9., 12., 13., 18., 37., 95. i 177.;

uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda EEZ-a, posebno članak 20.;

uzimajući u obzir Poslovnik Suda Europskih zajednica,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je presudom od 24. prosinca 1968. uputio mirovni sudac drugog kantona u Antwerpenu, odlučuje:

- 1. Pojam davanja s istovrsnim učinkom iz članaka 9. i 12. Ugovora o EEZ-u uključuje sva novčana davanja, osim carine u užem smislu, koja se naplaćuju na robu u prometu unutar Zajednice uz obrazloženje da ta roba prelazi granicu, u mjeri u kojoj takvo davanje nije dopušteno posebnom odredbom Ugovora.**
- 2. Ne dovodeći u pitanje ograničenja koja se mogu odrediti kako bi se ostvarili ciljevi Zajedničke carinske tarife, u skladu s Ugovorom novčana davanja koja nisu carine u užem smislu i koja je država članica primjenjivala prije uvođenja te tarife na robu koja se izravno uvozi iz trećih zemalja nisu nespojiva sa zahtjevima postupnog usklađivanja nacionalnih carinskih tarifa sa zajedničkom vanjskom tarifom.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 1. srpnja 1969.

[Potpisi]

* Jezik postupka: nizozemski